GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nro. 22. 23. Lutego 1824.

Wiadomości kraiowe.

Uwiadomienie
C. K. Rządu kraiowego.

Nayiaśnieyszy Pan naywyższą uchwałą z dnia 4. Października i stosownie do przepisów Patentu z dnia 8. Grudnia 1820, raczył Kawalerowi Janowi d'Aldini z Medyiolanu, nadać przywiley 5letny na wynalazek rznięcia marmuru i innych twardych kamieni nowym sposobem; siłą ludzką i wodą, przyczém nastręczaią się następuiące korzyści: 1) że robotnik, stoiąc tak, iż bez dotykania się piły takowę porusza, przy natężaniu siebie wypoczywać może, albowiem pociągnąwszy piłę raz, iednym kierunkiem, drugim odwrótnym, piła przez wagę pociągniona zostaie; 2) że natężenie siły, iuż przez samo windowanie liny u końca dźwigni przymocowaney do skrzyneczki z kółkami, iest mnieysze; 3) że robotniki od dolegliwości w piersiach, na które osoby robotą taką zaymuiący się są wystawieni i przezto życie swoie skracaią, staią się wolni; 4) iż siła wody za pomocą ruchomego wiadra w końcu dźwigni opatrzoney wagą, przymocowanego, siłę ludzką zastępuie; 5) że tam, gdzie brak wody, to samo zdziałaném być może zapomocą skrzyni napełnioney wodą i klapą opatrzonéy, tak, że klapa natychmiast się zamyka skoro wiadro napełnione wodą i znowu się otwiéra, skoro wage powinność swoię odbyła; nakoniec 6) przez połączenie dwóch dźwigni, potrzeba wody zmnieysza się, albowiem przez użycie nowo wynalezionego sposobu, pewna ilość wody dwa razy silniey działać będzie, od siły temu opieraiącey się i tym sposobem działanie wagi zmnieyszone zostanie.

— *Z Wiednia d. 13. Lutego.* —

Na rozkaz N. Pana przywdział Dwór żałobę na sześć niedziel od 11go tego miesiąca aż włącznie do 23go Marca po Maryi Annie Małżonce Xiążęcia Wilhelma Bawarskiego.

Uwiadomienie.

Jego C. K. Mość raczył d. 15go Stycznia r. b. przyymować nayłaskawiey na osobném posłuchaniu Gubernatora Banku i całą bankową Dyrekcyią i przyiął dobrotliwie nayuniżeniey podany Rys wzrostu Instytutu w roku 1823 wraz z podziękowaniem towarzystwa Akcyionaryiuszów za monarchiczną opiekę dawaną ciągle instytutowi.

Naywyższém postanowieniem z d. 24go Stycznia r. b. raczył N. Pan potwierdzić nayłaskawiey wybranych na wydziałowém zgromadzeniu d. 12go w. m. większością głosów Ichmość Dyrektorów uprzyw. Austr. banku narodowego Jana Henryka Kawalera Geymüller młodszego, Jana Chrystyana urodzonego Bruchmanna, Józefa urodzonego Löwenthal i Jana Ignacego Pummerera.

Dań w Wiedniu d. 29. Stycznia 1824.
(*Podpisy.*)

Wiadomości zagraniczne.

Wyspy Wschodnio-Indyyskie.

Donoszą z Batawii pod d. 10tym Września, że Sunanan czyli Cesarz Jawy, Pakubuana Senogatti Ingologo Abdul Raoman Sahidin Panatogama piąty maiący stolicę w Surakarta umarł d. 5go Września. Monarcha ten obiął tron po swoim oycu r. 1820. Nie zostawił żadnych prawnych następców. Niderlandzki Rezydent w Surakarta oczekuiąc rozkazów swoiego Rządu względem następstwa Tronu odebrał pieczęć Państwa i sprowadził się do Kratanu czyli Cesarskiego pałacu.

Ameryka Hiszpańska.

Rząd Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey wydał pod d. 8mym Sierpnia wyrok składaiący się z 12tu artykułów: 1) Pełnomocni Ministrowie Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey na obcych Dworach pobierać będą rocznie bez różniey po 10,000 dolarów. 2) Pełnomocni Ministrowie rzeczypospolitey przy Państwach Amerykańskich po 8000 dollarów bez różnicy. 3) Sprawuiący interesa (*Chargés d'Affaires*) przy rządach Europy lub Ameryki pobierać będą połowę płacy pełnomocnych Ministrów. 4) Sekretarze poselstwa pobierać będą czwartą część płacy Ministrów, pod którymi służą. 5) Do każdego

poselskiego Sekretaryiatu w Europie i Amerycę dodanych będzie dwóch urzędników. Wyższy urzędnik brać będzie w Europie 1800 dollarów rocznie a w Amerycę 1500. Niższy brać będzie w Europie 1400 a w Amerycę 1200. 6) Do tego ieszcze przy każdym poselskim Sekretaryiacie w Europie i w Amerycę pracować będą nadliczbowi urzędnicy. Mieysca te dawane będą bogatym młodzieńcom, maiącym więcey iak lat 17 i przeznaczonym od rodziców do wydziału dyplomatycznego. Ażeby się pod pełnomocnymi Ministrami, pod którymi służą wykształcali brać będą z kassy narodowey w Europie po 400 a w Amerycę po 300 dollarow. 7) Główni Konzulowie Rzeczypospolitey brać będą w Europie rocznie po 3000 a w Amerycę po 1500 dollarów. 8) Specyialni Konzulowie albo Ajenci handlowi we wszystkich obcych portach, to tylko brać będą za usługi swoie, co im należy się z urzędu iako nadzwyczayny dochod, dopóki tabella tych odrębnych dochodów ogłoszoną nie zostanie. 9) Dyplomaci popierać będą płacę od dnia opuszczenia portów Rzeczypospolitey, gdy udaią się na mieysce przeznaczenia. 10) Na wydatki podróży morzem, albo lądem dostaną dyplomaci pieniądze ze skarbu, których to wydatków ułożone i przeyrzane będą rachunki. 11) Płace i dochody dyplomatów Rzeczypospolitey bez żadnego odtrącania wypłacane im zostaną. 12) Przeto wyrok z d. 31go Stycznia we wszystkich iego częściach zniesiony został.

Brazyliia i Portugaliia.

Gazety Lizbońskie poumieszczały akta urządowe tyczące się poselstwa Hrabiego Rio-Major do Brazylii.

W Londynie odebrano wiadomości z Brazylii o rozruchach ludu w Para. W iednym czasie wznosiło się kilkaset głosów: »Niech żyie Cesarz Don Pedro, śmierć Europeyczykom.« Rokoszanie poymawszy kilku Europeyczyków pomordowali ich; potém udali się do rządowego pałacu zabrali broń i zamknęli Gubernatora. Kapitan Greenfield dowodzca woiennego brygu Maranhad stoiącego w zatocę uzbroił swóy okręt i ze wszystkimi Europeyczykami, mogącymi wziąść się do broni wyruszył przeciw buntownikom pozwalaiącym sobie różnych bezprawiów. Pokonał ich nakoniec, poymał 250 i wsadzić kazał na spód okrętu, z którego potém wydobyć się chcieli. Żołnierze będący przy nich na straży dawali ognia i gdy nazaiutrz z rana otworzono ich więzienie tylko czterech było ieszcze przy życiu. Postrzegano na nieżywych znaki gwałtowney śmierci, uduszenia i t. p. co dowodziło, że z wściekłości, albo z rozpaczy sami się pomordowali. Lud mocno był oburzony a szczególnie przeciw Anglikom, ponieważ Kapitan Greenfield był Anglikiem.

Zamiarem tego tak bardzo rozszerzonego spisku była smierć Europeyczyków. Sądzą, że pewny Babtista Corega był iego herszteim.

Gazety Londyńskie umieściły także drugi Manifest, który Cesarz Brazyliyski wydał d. 16go Listopada. Oto iest treść iego: »Opatrzność czuwaiąca nad trwałością i utrzymaniem narodów obmyśliła niezgłębioną mądrością swoią, ażeby to Państwo zyskawszy niepodległość, na którą wszystkie iego nawet nayodlegleysze zgodziły się prowincyie postepowało pomyślności i ugruntowania koleią. Zgromadzenie Konstytucyyne i prawodawcze układało z chęcią, czynności i przenikliwością zasady państwa zmierzaiące do ustalenia Konstytucyynego systematu, te głęboko w tém obszernem wkorzeniły się Państwie. Ustalenie towarzyskiey budowy na tych niewzruszonych posadach odbywało się spokoynie i niezmordowanie, za granicą miano dobre nader rozumienie o Brazyliyskim narodzie, tak dalece, że pierwsze Europy Mocarstwa uznały w krótkim czasie niepodległość tego Państwa, a nawet starały się poźniey zawierać z niém polityczne i handlowe związki.«

»Świetny ten widok, który, iak się zdawało, niczém zaćmiony nie będzie, zasępiony został niespodziewaną burzą przeciągaiącą po naszym widnokręgu. Duch zniszczenia podszeptywał źle myślącym i niespokoynym umysłom zbrodnicze zamachy i plany a w publicznym sposobie myślenia rozniecał płomienie niezgody. Wkrótce w tém zgromadzeniu niezgadzano się iednomyślnie na prawe zasady charakteryzuiące konstytucyyne rządy i chwiać się zaczęła zgoda pomiędzy poiedyńczemi władzami tworząca ich moralną i fizyczną potęgę. Ciosy zadawane władzy wykonawczey i iey przywileiom potrzebnym do dobrego porozumienia się niwecząc siłę Rządu, podkopywały ią w cichości. Duch niezgody mnożył się, zniechęcenie i niedowierzanie brało górę; powstawały taiemne stronnictwa, a iedna niszcząca fakcyia wystąpiwszy niespodziewanie do takiego przyszła znaczenia, że umysły poczciwych Brazyliianów pałaiące w gorliwości ku dobrey sprawie i czystey miłości oyczyzny zaczęły się trwożyć i lękać o przyszłość. Tym czasem ludzie ci knuiący swoie zgubne plany i niszczące zamachy zyskali wpływ u wielu poczciwych i nie-

znaiących zdrady osób, przedstawiaiąc iednym pochlebne obrazy lepszego zapewnienia wolności, wmawiaiąc w drugich, że Rząd stał się despotycznym, a innych przekupywaiąc może obietnicami korzyści za nadto oszacowanemi w ich wybuiałych wyobraźniach. Nareszcie do takiego stopnia posunęli złość swoię, że rozszerzali wieści, o przyięciu wiarołomnego i i podstępnego proiektu połączenia Brazylii z Rządem Portugalskim.«

»Gdy ułożono plany, urządzono środki do ich wykonania i usunięto na stronę trudności mogące zamiarom przeszkadzać, miał nastąpić ów długo rozważany i przygotowywany zamach.«

»Jednym z naypewnieyszych środków do osiągnienia zamierzonego celu było wzniecenie niezgody między Brazyliianami i mieszkańcami urodzonymi w Portugalii, a to po części przez dzienniki pisane z chytrą przebiegłością, pragnące zniszczenia władzy moralney Rządu i grożące Moiey Cesarskiey osobie losem Karola Igo i Yturbidego, częścią przez wysłańców wspieraiących i rozszerzaiących buntownicze zasady.«

»Gdy do tego stopnia przyprowadzone zostało zaburzenie maiące przyśpieszyć wybuchy rewolucyynego Wulkanu fakcyia posiadaiąca przewagę w Zgromadzeniu do uzupełnienia spisku korzystała z prosby obywatela Dawida Pamplony podanego za Brazyliyczyka z urodzenia, chociaż urodził się na wyspach Portugalskich. Wspomniony Pamplona uskarżał się, że go dway Brazyliyscy Officerowie i urodzeni Portugalczykowie wybili, a skarga iego podług zdania Wydziału odesłaną została do przyzwoitych sądów. Hersztowie okropnego stronnictwa wsparci od swoich zwolenników wezwali przed dnia zaczęciem na pomoc mnóstwo ludzi uzbroionych sztyletami i pistoletami chcąc nastraszyć owych szanownych, czcigodnych i dzielnych Członków Zgromadzenia, którzy wierni swoiey przysiędze mieli tylko odpowiedzić zaufaniu swoich Kommitentów i zabezpieczać sobie potrzebną do obrad spokoyność.«

»W dniu tym nieszczęśliwym widziano w Zgromadzenia tragiczne i okropne sceny. Buntownicze wznosiły się okrzyki wspierane sposobem równie nadzwyczaynym, iak oburzaiącym. Roztropny Prezydent mądrą powodowany przezornością rozwiązał posiedzenie i oddalił przeto nieszczęścia, które byłyby wybuchnęły przez wściekłość stronnictw, nienawiść narodową, żądzę zemsty i obrzydzenia godną chciwość, iak gromy straszliwego Wulkanu. Trzeba się było tego obawiać po wielkiey ilości osób, które wewnątrz i zewnątrz Zgromadzenia gotowe były wspierać zamachy obrzydłey fakcyi, po mnóstwie broni rozdawaney w mieście w dniach poprzedniczych, i po gorszących okrzykach, któremi od swoich przyiacioł przyymowani byli hersztowie rokoszu wychodząc ze Zgromadzenia a to z uymą nawet szacunku należącego się moiey Cesarskiey obecności.«

»Zbrodnicze to i niebezpieczeństwem grożące bezprawie wykonano powtórnie. Burzliwe i bezrząd głoszące mowy członków fakcyi rozniecały pożar niezgody a ich zwolennicy tak na galeryiach iak i zewnątrz pałacu stawali się obrońcami zgrożnych skutków wynikaiących z pierwey ułożonych planów. Tym celem żądali i dokazali tego, że posiedzenia Kongressu ogłoszono za nieustaiące pod pozorem, iż nie było zbawienną rzeczą rozchodzić się przed przywróceniem spokoyności. Ja sam, by im tę spokoyność zabezpieczyć, wezwałem woysko na doliny St. Christovao, gdyż było moim zamiarem zostawić Kongressowi bezwarunkową wolność. Kazałem uwiadomić go o Moiem postanowieniu, ażeby wziął pod rozwagę powody i potrzebę użycia niektórych stanowczych środków celem przywrócenia spokoyności. Ale nie tylko, że nie przedsiebrano środków podobnego rodzaiu, lecz zgromadzenie przeciwnie z równym zapałem i zaciętością toczyło obrady, a zguba kraiu pod płaszczykiem wielu przemyślnych pozorów była celem ich usiłowań, gdy tymczasem ich nayszczególnieysze i naybardziey stanowcze zamachy wymierzone były na Moię dostoyną osobę, którey wyrządzano wszelkie obelgi, na iakie tylko potwarz i złość zdobyć się mogą.«

»Rewolucyyna wściekłość nie była iedyną namiętnością, którą w tych haniebnych postrzegano zamachach. Ich złość posunęła się daley, nowe i nadzwyczayne ograniczenia wprowadzili do przywileiów, należących się podług wewnętrzney istoty Rządu reprezentacyynego Głowie Władzy wykonawczey, którą zdał mi Narod, iako Cesarzowi konstytucyynemu i trwałemu obrońcy Brazylii. W zaślepieniu dali się nawet słyszeć z żądaniem, ażeby woysko zgromadzone na dolinie S. Christovao daley za miasto przeniesione zostało, chcieli albowiem ogołocić Rząd z potrzebney siły i wsparcia.«

»Powolność w układaniu postanowień, zawsze niebezpieczna w ważnych przypadkach, a która w teraźnieyszym smutnym stanie więcey, iak kiedyś mogła być szkodliwą — okropny widok mogącey nastąpić katastrofy — rozpacz iednych — wyniosłość i polityczny fanatyzm drugich — niespokoyność i trwoga wszyst-

kich pokóy lubiących mieszkańców — niebezpieczny stan kraiu zagrożonego zniszczeniem, wszystkie te powody wymagały prędkich skutecznych środków, które chociażby zdawały się gwałtownemi, iedynie szczęśliwe i zbawienne skutki sprawić mogły.«

»Ale któreżto środki w tak przykrém i niebezpiecznèm przesileniu się mogły osiągnąć pożądanego celu? Jakąże tamę można było położyć rewolucyynemu strumieniowi, coby się opierała przemocy rwiących iego nurtów? Nie było innego widocznieyszego i skutecznieyszego środka, iak rozwiązanie Kongressu. — Rozwiązanie Kongressu i oddalenie Ministrów są to środki Konstytucyynych Monarchii przeciw nieporządkowi. Ia to drugie wykonawszy musiałem i pierwsze przyprowadzić do skutku, chociaż z wielkim bolem i smutkiem Moiego Cesarskiego serca. Tak ważnemi powodami i koniecznością znaglony, chcąc uratować kray od zguby, co pierwszém dla Mnie iest prawem, usprawiedliwiaiącém wszystkie nadzwyczayne środki, gdy niebezpieczeństwo zachodzi, rozkazałem na mocy wyroku z d. 12. t. m. rozwiązać Zgromadzenie, nakazawszy w równym czasie zwołać inne w skutku prawa Konstytucyynego, podług którego staram się zawsze działać.«

»We wspomnionym wyroku i w wyroku z d. 13. t. m., który iest powtórzeniem i rozszérzeniem pierwszego, przywiedzione są niezbite dowody bezwarunkowey konieczności użycia tak mocnych środków. Tam oraz wyrzekłem Moie prawdziwe żądanie przywrócenia Konstytucyynego systematu ogłoszonego przez Naród Brazyliyski i mogącego iedynie zabezpieczyć pomyślność Państwa. Kiedy przykremi i niebezpiecznemi okolicznościami przynaglony byłem do chwycenia się tak gwałtownych środków, nie trzeba spuszczać tego z uwagi, że nadzwyczayne nieszczęścia także nadzwyczaynych heroicznych środków wymagaią i że należy mieć nadzieię, iako nigdy więcey potrzebnemi nie będą. Naród przekonany o całym obrębie Moiego wspaniałego sposobu myślenia i zasad Konstytucyynych po gwałtownym czynie spowodowanym nieszczęśliwemi zdarzeniami a Mnie sprawuiącemi smutek, wkrótce odzyska spokoyność i cieszyć się będzie ciągłym pokoiem i pomyślnością, które Konstytucyia obiecuie i zabezpiecza.«

»Rio-de-Janeiro d. 16. Listopada 1823.«
»Cesarz.«

W Gazetach Angielskich czytamy następuiący list prywatny pisany z Rio de Janeiro z d. 24. Listopada przez Urzędnika stopnia wysokiego: »Cesarz nie mógł żadnym sposobem zebrany niedawno Kongress utrzymać, ponieważ wielka część Członków iego, byli to ludzie przewrotni i rzeczy niewiadomi, którzy ani mieli wyobrażenie o Konstytucyi opartey na zasadach doświadczenia. Nie pozostał więc Cesarzowi inny wybór, iak albo się dać obrać z prerogatyw Monarchicznych, albo Kongress rozwiązać, który odmówił mu Cesarskiego *Veto*, pooddalał iego taynych Radców, a nawet postanowił odebrać mu władzę nagradzania zasług położonych dla kraiu. Cesarz Jmć obiecał Ludowi inną Konstytucyią i inny Kongress.

— *Z Pernambuco d. 6. Grudnia.* —

Okręt woienny Brazyliyski »Bahia« zawinął tu ze zdobytym okrętem Portugalskim Carvalhao, bogato naładowanym. Okręt Bahia ścigać ma wszystkie okręty Portugalskie. Spodziewaią się, że Admirał Cochrane wkrótce tu przybędzie; przynaymniey wydał rozkaz iako Admirał Brazyliyski, aby wszystkie okręty neutralne z płodami Portugalskiemi zatrzymane były.

Hiszpaniia.

Jenerał Vives, Gubernator wyspy Kuby, odebrawszy Królewskie wyroki, o których w ostatniey Gazecie wspomnieliśmy, ogłosił ie na d. 10. Grudnia w Hawannie, wraz z odezwą, którey osnowa następuiąca:

»Ia, Don Franciszek Dyonizy Vives, Kawaler Hiszpansko-Amerykańskiego orderu *Izabelli Katolickiey* i t. d. uwiadamiam wszystkich mieszkanców tey wyspy, że właśnie odebrałem wyroki podpisane przez JKMość d. 3. i d. 20. Października, których tutay udzielam, chcąc ie do powszechney podać wiadomości i pod ścisłą rozwagę. (Tu następuią oba przez Wiktora Saez także podpisane wyroki. W pierwszym rozkazuie Król, ponieważ odzyskał znowu swoię dawną władzę, wszystko ogłosić za nieważne, co wykonano na mocy Konstytucyynego systematu. W drugim nakazuie, ażeby Królewska i prawna władza przywrócona została niezwłocznie we wszystkich zamorskich posiadłościach Hiszpanii.) Gubernator w odezwie swoiey zalecał mieszkańcom wyspy posłuszeństwo i wierność ku Królowi Jmci. »Honor szanownych mieszkańców wyspy »mówi przy końcu odezwy, »nie będzie więcey plamiony bezkarnie wyuzdaną wolnością druku niszczącą węzły towarzystwa; przekształcone będą publiczne obyczaie, które zepsucie opanowało, zepsucie przybyłe z mnóstwem szkodliwych książek i zasad obalaiących posady naszey świętey Religii. Znowu teraz szanowani będą słudzy Ołtarza, ustaną obawy nasze przepowiadaiące rozwiązanie naszego towarzyskiego stanu okrą-

żonego zaburzeniami, a w skutku których wyspa ta stałaby się była łupem despotyzmu iakiego awanturnika, gdybyśmy byli nie mieli szczęścia odzyskać naszemu Monarsze posiadania praw iego.« — Odezwa ta datowaną była z Hawanny pod d. 9. Grudnia 1823.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Jamaiki pod d. 24tym Grudnia donoszą o odkryciu nowego spisku i proiekcie powstania murzynów w obwodzie farnym Sgo. Grzegorza w prowincyi Port-Maria. Po zeznaniu iednego z niewolników użyto środków przezorności, schwytano ośm osób będących hersztami rokoszu i stracono ie natychmiast.

Francyia.

— Z Paryża d. 2. Lutego. —

Wczoray przed Mszą dawał Król prywatne posłuchanie Jenerałowi Baronowi Crouseilles, Jenerałowi Porucza. Bar. Donnadieu, Jenerałowi Bigarré, Hrabiemu Castelbajac i Margrabiemu Rosamb, Parowi Francyi. — O godz. 1széy przyymował Król Ministrów z wyłączeniem słabego dotąd ieszcze Zachowawcy W. Pieczęci i Kanclerza Xięcia Talleyrand, wielu Członków Izby Parów, wielu Jenerałów i innych wyższych Oficerów, Nuncyiusza Papiezkiego i Posłów: Hiszpańskiego i Neapolitańskiego. Potém pracował Król Jmć z Hrabią Corbière.

W Monitorze czytamy obszérne opisanie wypadków i nieporządków, zaszłych w Kollegium Ludwika W., które spowodowały głównego nadzorcy tego naukowego instytutu naprzód 40, potém znowu 75 głów niespokoynych ze szkoły wyłączyć i poodséłać do krewnych. Okazuie się z całéy rzeczy, że burzliwość opanowała wielką część wychowańców. Biorąc łagodność wspomnionego głównego nadzorcy, (który niedawno obiął ten urząd) za iego słabość, zdawało się im, że się wszystkiego dopuszczać mogą. Chcąc przeszkodzić większemu złemu i zapobiedź, aby nie przyszło do podobnych zaburzeń, iakie się przed 6 laty w tym samym Instytucie wydarzyły, publiczną spokoyność zamięszały i przymusiły zwierzchność do użycia siły zbroynéy, nie pozostało nic innego iak do wyżéy pomienionych kroków przystąpić, które Rada Królewska publicznego oświecenia potwierdziła.

Xiążę Carignan, pożegnał Króla i Jego rodzinę d. 1. Lutego.

Wiadomość o przybyciu Posła Północno-Amerykanskiego Brown do Havre de Grace była zawczesna; dopiero się go za dni kilka spodziewaią.

W Dzienniku Rozpraw czytamy listowania między Hrabią Las Casas i byłym Królem Szweckim Gustawem IV., który bawi teraz w Herve, w kraiu Leodyyskim. Niektóre mieysca w pamiętniku z S. Heleny iego tyczące osądził Pułkownik Gustawson za nieprawdziwe i skarżył się na nie. Las Casas usprawiedliwia się, że błędy te przypisać może należy pośpiechowi, z którym przeglądano i wydawano dzieło, ile że iest to iuż losem publiczności dowiadywać się nawet baiek o Monarchach. Las Casas robi przy tém uwagę, że mieysce w iego pamiętnikach, które tak sprawiedliwie uraziło Króla, tylko uważane iako romans, uszło iego uwagi. Spodziewa się, że lepiéy nie mógł wyrazić uczuć swoich, iak wyznaiąc się zupełnie być winnym do tego, przez co JKMość widzi się być obrażonym. Zapewnienie odebrane z rąk Króla iest dla niego naysurowszą karą, iednakże Krol Jegomość sądzić powinien, że ten, którego tak mocno obchodziło nieszczęście Napoleona, naywiększy także czuć będzie szacunek dla Pułkownika Gustawson. Las Casas obiecuie w nowém wydaniu swoich pamiętników sprostować to mieysce. Ponieważ Pułkownika w odpowiedzi swoiéy tytułował JKMością, odpisał mu na to Pułkownik sposobem następuiącym: »Nie iestem »więcéy w liczbie Królów, po rewolucyi w r. »1809 złożywszy Koronę, nie używam odtąd tytułu JKMości. Jako urodzony Xiążę poczytuię sobie za honor bronić praw Monarchów. »Nie będąc więcéy w ich gronie dosyć szanowną iest dla mnie moia woyskowa godność Pułkownika.«

Rada przeglądawcza potwierdziła d. 16go Stycznia wyroki drugiego woiennego Sądu dywizyi Wschodnich Pireneów, mocą których skazano na śmierć za walczenie przeciw Francyi: Jana Chrzciciela Mignon, Juliana Eripelli i Jana Malabert, szeregowych z 21go pułku strzelców konnych. Na posiedzeniu z d. 19. t. m. taż sama Rada woienna za podobny występek skazała na śmierć: Jana Józefa Claude, Mikołaia Gregoire, zbiegów z 5go liniowego pułku i Jana Thesero, pieszego exżandarma.

Włochy.

Gazety Rzymskie z d. 31. Stycznia donoszą, że Oyciec S. leży ieszcze w łożku. Ma uporczywy kaszel. Nowych teraz używaią la-

karstw dla ulżenia piersiom. — Kardynał Severoli otrzymał d. 27. t. m. ostatnie pomazanie i pobłogosławienie Apostolskie. Wszelka pomoc lekarska wysila się nadaremnie, do uratowania mu życia. Strata iego będzie nowym smutkiem dla Jego Świętobliwosci, któremu smierć zabiera codzień osoby iemu naymilsze.

Szwaycaryia.

— Z Bernu d. 18. Stycznia. —

Niedawno tu wyszło rozporządzenie zakazuiące przyymować do wyższych szkół synów cudzoziemców, nie maiących prawa obywatelstwa, równie, iak i synów kraiowców, którzy nie maią utrzymania od nikogo nie zawisłego, którzy zatem z tego powodu za niepowołanych do naukowego kształcenia się uważani bydź maią.

Niemcy.

Gazeta powszechna Niemiecka donosi z Kasselu pod d. 30. Stycznia: »W Niedzielę d. 25. t. m. przybył tutay Radca nadworny Murhard z Hanau, (gdzie uwięziony został), w towarzystwie kilku urzędników Policyi i dwóch żandarmów. Wsadzono go do tuteyszego mieyskiego więzienia, znanego pod nazwiskiem »Kastel.« Zeszłey nocy przyiechał tu także deliżansem z Frankfurtu nieiaki Kelch z Witzenhausen i z domu zaieżdnego, gdzie stanął, zaprowadzony został także do Kastelu na rozkaz główney policyyney Dyrekcyi. Mówią, że ma być konfrontowany z Radcą nadwornym Murhard. Heski tayny Radca nadworny Euler trudniący się przeglądaniem papierów Murhardowskich zabranych na żądanie Heskiego Rządu, powołany został z Frankfurtu sztafetą do Kasselu.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy d. 5. Lutego. —

Onegday odbyło się Zgromadzenie Polityczne Cyrkułów IV. i VII. miasta stołecznego Warszawy. W Cyrkule VII. pod laską Marszałkowską JW. Minasowicza wybrany został nowo Deputowanym na Seym JW. Kużniczow, a Radcą Woiewódzkim W. Józ. Jędrzeiewicz. — W Cyrkule IV. pod laską JWX. Diehla, Jeneralnego Superintendenta Wyznania Ewanielicko-Reformackiego, wybrano Deputowanym na Seym JW. Daniela Roeslera, a Radcą Woiew. W. Szebestyiana Kosowskiego. Assessorami byli WW. Doktorowie Medycyny Weiss i Mile, a Sekretarzem JX. Jakób Ciastowski.

Rossyia.

Korrespondent Hamburski donosi, co następnie z Petersburga z d. 20. Stycznia n. s.: »Dnia 17. t. m. swięcono ze zwyczaynemi uroczystościami wodę na Newie na przeciw zimowemu Cesarskiemu pałacowi. Cesarz, Cesarzowa i W. Xiążę Mikołay byli przytomni temu obchodowi, iednakże z powodu zimna (15° R.) nie mogła przyyść do skutku nakazana parada. — Cesarz Jmć znowu łaskawie raczył dać wielu osobom ordery i tak Jenerał Porucznik Baron Rosen i Jenerał Major Szestuszyn dostali ordery Ś. Anny pierwszey klassy. — Syn dowódzcy drugiego oddziału woyska, Hrabia Wittgenstein mianowany został Kamerjunkierem. — Na mieysce zmarłego P. Engelharda został Dyrektorem w Liceum Carskiego Seła, Naczelnik oddziału szlacheckiego ochotników Jenerał Major Holtheyer. — Hrabina Branicka została naywyższą Ochmistrzynią i Hrabina Litta Ochmistrzynią. — D. 19. Listopada r. z. iako w dzień urodzin W. Xięcia Michała było uroczyste wprowadzenie Władz do Omska, miasta prowincyionalnego prowincyi tegoż nazwiska należącey do zachodniey Syberyi. Na tę uroczystość przybyło wielu Sułtanów i naczelników sąsiednich hord Kirgiskich, którzy razem z mieyscowemi Władzami byli na obiedzie u Gubernatora Kappewicza i na balu mieyskim. — W dniach tych umarł tu Jenerał iazdy Dawidów, a w Moskwie tayny Radca Jan Xiążę Dołgoruki. Ostatni bywał dawniey Pułkownikiem gwardyi Polskiey, lecz za panowania Cesarza Pawła wstąpił w służbę Rossyyską iako rzeczywisty Radca Stanu. Był wielkim przyiacielem sztuk i umieiętności i ostatniemi sam nawet się zabawiał. — Orderu Śgo Grzegorza Iszey klassy nie ma w tym czasie żaden z ziomków, posiadaią go tylko trzy dostoyne osoby za granicą: Król Jmć Szwecki, Xiążę Angoulême, który nie dawno dostał go w dowód szacunku świetnych iego czynów w Hiszpanii i Xiążę Wellington. — Nasz wielki plac kupiecki (Grostennoy-Dwor) ma być nowym sposobem przekształcony. Cały zewnętrzny rząd słupów ma być okryty szkłem ażeby w oświeconym podczas wieczorów zimowych mogli kupcy, iak w dzień, sprawować swoie interesa. — Mówią o nowych podatkach, których ogłoszenie wkrótce ma nastąpić. — Dotąd nie wyszły ieszcze żadne urzędowne spisy artykułów przywiezionych i wywiezionych w roku zeszłym.«

Redakcyia Józefa Bensy; Druk J. J. Pillera.